

YENİ TİP KORONAVİRÜS (COVID-19) KAPSAMINDA ÜCRETSİZ İZNE AYRILAN İŞÇİLERE SAĞLANAN NAKDİ ÜCRET DESTEĞİ

Özet;

- İşverenleri tarafından; 17.04.2020 tarihi itibariyle ücretsiz izne çıkarılan işçiler ile 15.03.2020 tarihinden sonra iş akdi feshedilen işçilerden işsizlik ödeneğinden faydalanamayanlar kapsam dâhilindedir.
- Nakdi ücret desteğinin süresi, 17.04.2020-17.07.2020 tarihleri arasında ücretsiz izinli olunan süreleri kapsar.
- Bilindiği gibi, 17 Nisan tarihinden önce işçinin talebi üzerinden ücretsiz izin uygulaması yapılmakta idi. Bu tarihten sonra 4857 sayılı Kanununun geçici 10 uncu maddesi uyarınca; **işveren üç aylık süreyi geçmemek üzere işçiyi tamamen veya kısmen ücretsiz izne ayırabilir.** Bu nedenle; 17 Nisandan itibaren ise işveren tek taraflı olarak işçiye ücretsiz izin verebilecektir.
- Nakdi ücret desteğinden yararlanılabilmesi için ücretsiz izne ayrılan işçilere ilişkin aylık bildirimler, “<https://uyg.sgk.gov.tr/IsverenSistemi>” internet adresinden ücretsiz iznin verildiği ayı takip eden ayın 3’üne kadar işverenlerce yapılır.
- Nakdi ücret desteğini hak eden her bir kişi için yapılacak ödeme, **39,24 Türk Lirası** olarak belirlenen bir günlük tutardan damga vergisi düşüldükten sonra hesaplanan tutar ile ödemeye hak kazanılan gün sayısı çarpımı sonucu elde edilen tutara tekabül eder.

Başvuru esasları

Ücretsiz izne ayrılan işçiler bakımından;

a) Nakdi ücret desteğinden yararlanılabilmesi için ücretsiz izne ayrılan işçilere ilişkin aylık bildirimler, “<https://uyg.sgk.gov.tr/IsverenSistemi>” internet adresinden ücretsiz iznin verildiği ayı takip eden ayın 3’üne kadar işverenlerce yapılır. Bu şekilde bildirim yapılan işçiler için ilgili aya ait Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinde/Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamelerinde eksik gün nedeninin, “28-Pandemi Ücretsiz İzin” olarak seçilmesi gerekmektedir.

b) İşveren, Nakdi Ücret Desteğinin uygulama süresi kapsamında, ilgili ayda işçinin ücretsiz izne ayrıldığı gün sayısını, işçinin TC Kimlik Numarasını, işçinin IBAN numarasını ve cep telefonu bilgilerini SGK başvuru ekranı üzerinden bildirir.

Hak kazanma şartları

- a) 17/4/2020 tarihi itibarıyla iş sözleşmesinin bulunduğu işveren tarafından ücretsiz izne ayrılmak,
 - b) Kısa çalışma ödeneğinden yararlanmamak,
 - c) Herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı almamak,
 - ç) SGK'ya 01, 04, 05, 06, 12, 14, 20, 29, 32, 35, 39, 52, 53, 54 veya 55 nolu belge türlerinden bildirilmiş olmak,
- koşullarını birlikte taşımaları şartıyla ücretsiz izne ayrıldıkları süre kadar nakdi ücret desteğine hak kazanır.

Ödemeye İlişkin İşlemler, Ödeme süresi ve ödeme tutarı

Nakdi ücret desteğinin süresi, 17.04.2020-17.07.2020 tarihleri arasında ücretsiz izinli olunan süreleri kapsar. Cumhurbaşkanı tarafından 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde yer alan fesih yapılamayacak sürenin uzatılması halinde, nakdi ücret desteği de aynı süre için uzatılacaktır.

Nakdi ücret desteğini hak eden her bir kişi için yapılacak ödeme, **39,24 Türk Lirası** olarak belirlenen **bir günlük** tutardan damga vergisi düşüldükten sonra hesaplanan tutar ile ödemeye hak kazanılan gün sayısı çarpımı sonucu elde edilen tutara tekabül eder.

Nakdi ücret desteği, bir ay içerisinde en çok 30 gün olmak üzere ödeme kanalları yoluyla işçinin kendisine ödenir.

Fazla veya Yersiz Ödemelerin Tahsili

Ücretsiz izne ayrılarak nakdi ücret desteğinden yararlanan işçinin fiilen çalıştırıldığı tespit edilince işverene, bu şekilde çalıştırılan her işçi ve çalıştırıldığı her ay için ayrı ayrı olmak üzere fiilin işlendiği tarihteki 4857 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinde belirlenen aylık brüt asgari ücret tutarında çalışma ve iş kurumu il müdürlüklerince idari para cezası uygulanır.

İşverenin hatalı bilgi ve belge vermesi nedeniyle yapılan fazla ödemeler, yasal faizi ile birlikte işverenden, işçinin kusurundan kaynaklanan fazla ödemeler ise yasal faizi ile birlikte işçiden tahsil edilir.

Diğer Hususlar

Bilindiği gibi, 17 Nisan tarihinden önce işçinin talebi üzerinden ücretsiz izin uygulaması yapılmakta idi. Bu tarihten sonra 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesi uyarınca; **işveren üç aylık süreyi geçmemek üzere işçiyi tamamen veya kısmen ücretsiz izne ayırabilir**. Bu nedenle; 17 Nisandan itibaren işveren tek taraflı olarak işçiye ücretsiz izin verebilecektir. Bu tarihten önce ücretsiz izne ayrılan işçilere geçmişe dönük ödeme yapılmayacaktır.

SGK, nakdi ücret desteği kapsamında işverenler tarafından yapılan beyana bağlı bilgileri **aylık olarak bildirilen ücretsiz iznin yapıldığı ayı takip eden ayın 5'ine** kadar İŞKUR'a bildirir. İŞKUR, bu verileri esas alarak nakdi ücret desteklerini **her ayın 8'inde** ödemeye başlar.

İş Akdi 15.03.2020 Tarihinden Sonra Fesh Edilen İşçilere Yapılacak Nakdi Ücret Desteği

İşçinin Başvuru Esasları

a) 15.03.2020 tarihinden sonra iş sözleşmesi feshedilen ancak işsizlik ödeneği başvurusuna rağmen bu ödeneye hak kazanamayan işsizlerin nakdi ücret desteği ödemeleri, ayrıca başvuru yapmalarına gerek bulunmaksızın İŞKUR tarafından re'sen gerçekleştirilir.

b) 15.03.2020 tarihinden sonra 4447 sayılı Kanunun 51 inci maddesi kapsamında iş sözleşmesi feshedilen ancak işsizlik ödeneği başvurusunda bulunmayan işsizlerin nakdi ücret desteği ödemeleri, "https://esube.iskur.gov.tr/" internet adresinden veya e-Devletten işsizlik ödeneği başvurusunda bulunmaları üzerine İŞKUR tarafından gerçekleştirilir.

Ödeme Esasları

15/3/2020 tarihinden sonra 4447 sayılı Kanunun 51 inci maddesi kapsamında iş sözleşmesi feshedilen ve yine aynı Kanunun diğer hükümlerine göre işsizlik ödeneğinden yararlanamayan işçiler için nakdi ücret desteğinin süresi, 17.04.2020-17.07.2020 tarihleri arasında işsiz olarak geçen süreleri kapsar. Cumhurbaşkanı tarafından 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde yer alan fesih yapılamayacak sürenin uzatılması halinde, nakdi ücret desteği de aynı süre için uzatılacaktır.

15.03.2020 tarihinden sonra 4447 sayılı Kanunun 51 inci maddesi kapsamında iş sözleşmesi feshedilen ve yine aynı Kanunun diğer hükümlerine göre işsizlik ödeneğinden yararlanamayan işçiler, herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı almamaları kaydıyla, 17.04.2020-17.07.2020 tarihleri arasında, işsiz kaldıkları süre kadar nakdi ücret desteğine hak kazanır.

SAYGILARIMIZLA,...

Ek Mevzuat Bilgisi;

- İş-kur tarafından 22.04.2020 tarihinde '4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun Geçici 24 Üncü Maddesi Kapsamında Yapılacak Nakdi Ücret Desteği Uygulamasına İlişkin Usul Ve Esaslar' yayımlanmıştır.

4447 SAYILI İŞSİZLİK SİGORTASI KANUNUNUN GEÇİCİ 24 ÜNCÜ MADDESİ KAPSAMINDA YAPILACAK NAKDİ ÜCRET DESTEĞİ UYGULAMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Usul ve Esasların amacı, 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 24 üncü maddesi kapsamında yapılacak nakdi ücret desteğine ilişkin ödeme usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Usul ve Esaslar, 4447 sayılı Kanun kapsamında olan sigortalılardan;
a) 17/4/2020 tarihi itibarıyla iş sözleşmesinin bulunduğu işveren tarafından 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun geçici 10 uncu maddesi uyarınca ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan işçileri,
b) 15/3/2020 tarihinden sonra 4447 sayılı Kanunun 51 inci maddesi kapsamında iş sözleşmesi feshedilen ve aynı Kanunun diğer hükümlerine göre işsizlik ödeneğinden yararlanamayan işçileri, Kapsamaktadır.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Usul ve Esaslar, 4447 sayılı Kanunun geçici 24 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4- (1) Bu Usul ve Esasların uygulanmasında;

- Bakan: Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanını,
- Bakanlık: Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığını,
- Fon: İşsizlik Sigortası Fonunu,
- İŞKUR: Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünü,
- Nakdi Ücret Desteği: 4447 sayılı Kanunun geçici 24 üncü maddesi kapsamındaki kişilere İŞKUR tarafından yapılacak ödemeyi,
- Ödeme Kanalları: İBAN'a havale veya EFT, Posta Çek Hesabı, PTT şube veya konutta ödemeyi,
- SGK: Sosyal Güvenlik Kurumunu,

İKİNCİ BÖLÜM

Başvuru Esasları, Hak Kazanma Şartları

Başvuru esasları

MADDE 5- (1) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki ücretsiz izne ayrılan işçiler bakımından;

- Nakdi ücret desteğinden yararlanılabilmesi için ücretsiz izne ayrılan işçilere ilişkin aylık bildirimler, "https://uyg.sgk.gov.tr/IsverenSistemi" internet adresinden ücretsiz iznin verildiği ayı takip eden ayın 3'üne kadar işverenlerce yapılır. Bu şekilde bildirim yapılan işçiler için ilgili aya ait Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinde/Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamelerinde eksik gün nedeninin, "28-Pandemi Ücretsiz İzin" olarak seçilmesi gerekmektedir. 5510 sayılı Kanunun Ek-9 uncu maddesi kapsamında ev hizmetlerinde ay içerisinde 10 günden fazla sigortalı çalıştıranlar ise bu durum değişikliğini, ücretsiz iznin verildiği ayın sonuna kadar aynı eksik gün koduyla Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerine/Sosyal Güvenlik Merkezlerine bildirirler.
- 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesi kapsamında verilen ücretsiz izin bilgilerine ilişkin işverenler tarafından yapılan başvuru ve güncelleme işlemleri, ücretsiz iznin uygulandığı ayı takip eden ayın sonuna kadar SGK'ya bildirilir. Ancak bu şekilde uygulamanın yürürlükte olduğu

sürenin tamamlanmasından sonra izleyen ay sonuna kadar yapılan ve hak doğurucu nitelikteki başvurular en fazla bir önceki ay için yapılır.

c) Kısa çalışma ödeneğine hak kazanamayanlar için Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinde/Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamelerinde bildirilmiş olan “18-Kısa Çalışma Ödeneği” gerekçesinin ikinci fıkradaki süreler içerisinde “28-Pandemi Ücretsiz İzin” olarak güncellenmesi ve işverenler tarafından birinci fıkrada belirtilen esaslar çerçevesinde ücretsiz izin başvurusunda bulunulması gerekir. Ayrıca 17/4/2020 tarihinden sonra ücretsiz izne ayrılmasına rağmen, Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinde/Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamelerinde “28-Pandemi Ücretsiz İzin” eksik gün nedeni yerine yanlışlıkla başka bir koddan bildirim yapanların, eksik gün kodunun değiştirilmesi için SGK’nın ilgili il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezine başvurmaları gerekir.

ç) İşveren, Nakdi Ücret Desteğinin uygulama süresi kapsamında, ilgili ayda işçinin ücretsiz izne ayrıldığı gün sayısını, işçinin TC Kimlik Numarasını, işçinin IBAN numarasını ve cep telefonu bilgilerini SGK başvuru ekranı üzerinden bildirir.

(2) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki işsizlik ödeneğinden yararlanamayan işçiler bakımından;

a) 15/03/2020 tarihinden sonra iş sözleşmesi feshedilen ancak işsizlik ödeneği başvurusuna rağmen bu ödeneye hak kazanamayan işsizlerin nakdi ücret desteği ödemeleri, ayrıca başvuru yapmalarına gerek bulunmaksızın İŞKUR tarafından re’sen gerçekleştirilir.

b) 15/03/2020 tarihinden sonra 4447 sayılı Kanunun 51 inci maddesi kapsamında iş sözleşmesi feshedilen ancak işsizlik ödeneği başvurusunda bulunmayan işsizlerin nakdi ücret desteği ödemeleri, “<https://esube.iskur.gov.tr/>” internet adresinden veya e-Devletten işsizlik ödeneği başvurusunda bulunmaları üzerine İŞKUR tarafından gerçekleştirilir.

Hak kazanma şartları

MADDE 6- (1) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki işçiler;

a) 17/4/2020 tarihi itibarıyla iş sözleşmesinin bulunduğu işveren tarafından 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesi uyarınca ücretsiz izne ayrılmak,

b) Kısa çalışma ödeneğinden yararlanmamak,

c) Herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı almamak,

ç) SGK’ya 01, 04, 05, 06, 12, 14, 20, 29, 32, 35, 39, 52, 53, 54 veya 55 nolu belge türlerinden bildirilmiş olmak,

koşullarını birlikte taşımaları ve işverenleri tarafından 5 inci maddenin birinci fıkrası kapsamında gerekli bildirim yapılması halinde, 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesi kapsamında ücretsiz izne ayrıldıkları süre kadar nakdi ücret desteğine hak kazanır.

(2) İşverenleri tarafından kısa çalışma başvurusunda bulunulan ve başvurunun kabul edilmesine karşın gerekli prim şartlarını sağlamadığı gerekçesiyle kısa çalışma ödeneğine hak kazanamayanlar, birinci fıkradaki koşulları taşımaları ve işverenleri tarafından ilgili dönem için eksik gün gerekçelerinin 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesi kapsamında verilen ücretsiz izin olarak güncellenmesi halinde, ücretsiz izne ayrıldıkları süre kadar nakdi ücret desteğine hak kazanır.

(3) 15/3/2020 tarihinden sonra 4447 sayılı Kanunun 51 inci maddesi kapsamında iş sözleşmesi feshedilen ve yine aynı Kanunun diğer hükümlerine göre işsizlik ödeneğinden yararlanamayan işçiler, herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı almamaları kaydıyla, 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde yer alan fesih yapılamayacak süreyi geçmemek üzere, işsiz kaldıkları süre kadar nakdi ücret desteğine hak kazanır.

(4) 4447 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin dördüncü fıkrasının birinci cümlesi doğrultusunda daha önce hak ettiği işsizlik ödeneği süresini dolduruncaya kadar işsizlik ödeneği tekrar başlatılanlar, 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde yer alan fesih yapılamayacak süreyi geçmemek üzere, ödemenin bittiği tarihten itibaren nakdi ücret desteğine hak kazanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ödemeye İlişkin İşlemler

Ödeme süresi ve ödeme tutarı

MADDE 7- (1) Nakdi ücret desteğinin süresi, 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesi kapsamında ücretsiz izne ayrılanlar için, 17/4/2020-17/7/2020 tarihleri arasında ücretsiz izinli olunan süreleri kapsar. Cumhurbaşkanı tarafından 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde yer alan fesih yapılamayacak sürenin uzatılması halinde, nakdi ücret desteği de aynı süre için uzatılacaktır.

(2) 15/3/2020 tarihinden sonra 4447 sayılı Kanunun 51 inci maddesi kapsamında iş sözleşmesi feshedilen ve yine aynı Kanunun diğer hükümlerine göre işsizlik ödeneğinden yararlanamayan işçiler için nakdi ücret desteğinin süresi, 17/4/2020-17/7/2020 tarihleri arasında işsiz olarak geçen süreleri kapsar. Cumhurbaşkanı tarafından 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde yer alan fesih yapılamayacak sürenin uzatılması halinde, nakdi ücret desteği de aynı süre için uzatılacaktır.

(3) Nakdi ücret desteğini hak eden her bir kişi için yapılacak ödeme, 39,24 Türk Lirası olarak belirlenen bir günlük tutardan damga vergisi düşüldükten sonra hesaplanan tutar ile ödemeye hak kazanılan gün sayısı çarpımı sonucu elde edilen tutara tekabül eder.

(4) Hesaplanan ödeme tutarından damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılamaz.

(5) Nakdi ücret desteği, bir ay içerisinde en çok 30 gün olmak üzere ödeme kanalları yoluyla işçinin kendisine ödenir.

(6) Birden fazla işyerinde çalışırken, bu işyerlerinden 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesi kapsamında ücretsiz izne ayrılanlar adına işverenler tarafından bildirilen prim ödeme gün sayıları toplanır. Bu kişiler adına 30 günden eksik kalan gün sayısı kadar nakdi ücret desteği ödenir. İlgili ayda toplamda 30 gün ve üzeri prim bildirimleri yapılması durumunda, bu kişiler nakdi ücret desteğine hak kazanamaz.

Genel sağlık sigortası primi ödemeleri

MADDE 8- (1) Nakdi ücret desteğinden yararlananlardan, 5510 sayılı Kanuna göre genel sağlık sigortalısı veya genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamına girmeyenler, aynı Kanunun 60 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılır. Bu madde kapsamında SGK tarafından tescili yapılan kişilere ait genel sağlık sigortası primleri, İŞKUR tarafından SGK'ya aktarılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hak düşürücü sebepler ve yaptırımlar

MADDE 9- (1) Ücretsiz izne ayrılarak nakdi ücret desteğinden yararlanan işçinin fiilen çalıştırıldığına tespiti halinde işverene, bu şekilde çalıştırılan her işçi ve çalıştırıldığı her ay için ayrı ayrı olmak üzere fiilin işlendiği tarihteki 4857 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinde belirlenen aylık brüt asgari ücret tutarında çalışma ve iş kurumu il müdürlüklerince idari para cezası uygulanır.

(2) Nakdi ücret desteğinden yararlanan dönemde, aynı veya başka bir işyerinde işe başlanması ve/veya herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı alınmaya başlanması halinde nakdi ücret desteği kesilir.

(3) Fazla ve yersiz ödemeye sebep işverenlerden, ödenen nakdi ücret desteği, ödeme tarihinden itibaren işleyecek kanuni faizi ile birlikte tahsil edilir.

(4) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında yapılacak düzeltme ve güncelleme bildirimleri nedeniyle oluşan fazla ve yersiz ödemeler, işçinin takip eden ay için yapılacak nakdi ücret desteği ödemesinden mahsup edilir. 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesi kapsamında fesih işleminin yapılamayacağı dönemi izleyen ayın sonuna kadar mahsuba yeter

veya hiç nakdi ücret desteği alamayacak kişi bakımından ortaya çıkan fazla ve yersiz ödemeler, işverenden genel hükümlere göre İŞKUR tarafından tahsil edilir.

İşbirliği ve koordinasyon

MADDE 10- (1) Nakdi ücret desteğine ilişkin iş ve işlemler SGK ve İŞKUR işbirliği ve koordinasyonu ile yürütülür.

(2) SGK, nakdi ücret desteği kapsamında işverenler tarafından yapılan beyana bağlı bilgileri **aylık olarak bildirilen ücretsiz izin yapıldığı ayı takip eden ayın 5'ine** kadar İŞKUR'a bildirir.

İŞKUR, bu verileri esas alarak **nakdi ücret desteklerini her ayın 8'inde** ödemeye başlar.

Belirlenen günlerin hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günlerine denk gelmesi halinde takip eden ilk iş günü işlemler gerçekleştirilir. Söz konusu günlerde değişiklik yapmaya Bakan yetkilidir.

(3) SGK, 4447 sayılı Kanunun geçici 24 üncü madde ve bu usul ve esaslar kapsamında yapılması gerekli kontrolleri; Aylık Prim ve Hizmet Belgeleri/Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannameleri, işten ayrılış ve işe başlama bildirimleri üzerinden ilgili ayı izleyen ayın sonuna kadar İŞKUR'a bildirir. İŞKUR, bu bildirimler üzerinden gerekli tahsis ve tenkisleri gerçekleştirir.

(4) Bakanlık, 4447 sayılı Kanunun geçici 24 üncü maddesinin uygulanmasına ilişkin ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 11- (1) Bu Usul ve Esaslar, onay tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12- (1) Bu Usul ve Esaslar, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı tarafından yürütülür.